

Náboj vychytralosti

Člověk se často snaží něco „vyzískat“, „vytrískat“, atd. Zkrátka nějak maximalizovat zisk. Přijít na to, jak něco mít, vlastnit, užívat si (přivlastnit si zážitky) a podobně. Zdá se nám to natolik správné a přirozené, že vůbec netušíme, jak moc si tím ubližujeme.

Musíme využít každý metr čtverečný (případně krychlový) prostoru, každou sekundu času. Nějakým způsobem zaplnit věcmi či činností. Prací nebo radovánkami. Získat znalosti, výhody, benefity, bonusy, profity, dotace ... Jakkoli. Najít díru na trhu! Vynalézt něco nového, na čem se dá zbohatnout. Převézt konkurenci. Budeme tak dlouho něco vyrábět a vnucovat jiným, dokud na tom budeme bohatnout. I kdyby to, co vyrobíme škodilo (ostatním lidem, dětem, řekám, atmosféře, ...). Nejde samozřejmě jen o výrobky, ale i o služby. Zkrátka o celý náš přístup k životu.

Samozřejmě, že jde o peníze a vše ostatní jde tím pádem stranou. Peníze mají tu výhodu, že každý snadno pozná co je víc a co je méně. Chyba není v penězích ani ve snaze „mít peníze“. Chyba (pokud vůbec je někde nějaká chyba) je v našem „vyhodnocení situace“. Díváme se na svět, jako by se nám vyplatilo „něco uzmut“ – něco „vyzískat“. Prací (nebo ideálně jakkoli jinak - bez práce) vyzískat prachy. Za prachy vyzískat libé pocity a zážitky. Meditací vyzískat nirvánu.

Úsilí či snahu vyzískat považuji za vychytralost. Má definice vychytralosti tedy je tato:

vychytralost = snaha (úsilí) vyzískat

Tak jako existuje elektrický náboj, tak existuje cosi, co nazvu „náboj vychytralosti“.

Elektrický náboj kolem sebe vytváří elektrické pole. Čím větší náboj, tím silnější pole kolem sebe vytváří. Zároveň platí, že čím je náboj větší, tím větší silou na něj působí elektrická pole jiných nábojů.

Mám za to, že podobně to platí i o „vychytralosti“. Místo vychytralosti lze dosadit i jiné vlastnosti. Čím více je člověk „vychytralý“, tím více na něj působí vychytralost druhých. Člověk se snaží na něčem „vydělat“ něco „vyzískat“ a tím více se dostává do pole vychytralosti jiných. Tím více je ovládán. Je ovládán natolik, že mu to ani nepřijde divné. Netuší, jak moc je polapen v poli „vychytralosti“.

Řekl bych, že nejvíce vychytralosti můžeme vidět například u politiků a obecně u všech druhů příživníků. Ať už těch, kteří žijí ze sociálních dávek či ze štedrých státních (evropských) dotací. Může samozřejmě jít i o jiné druhy podvodníků, zlodějů a parazitů. Dále jde o překupníky všeho druhu, byrokraty a tak dále a tak

dále. Ale pole vychytralosti nevytvářejí pouze oni (ti, na které bychom rádi svedli všechno zlo světa).

Toto pole totiž vytváříme všichni společně svými náboji vychytralosti. Všichni se na tom podílíme a se všemi to nějakým způsobem „cloumá“. Všichni nadáváme na okolí, které se nám jeví nepřátelské, ať už jde o systém, přebujelou byrokracii, parazity, vládu, nadřízené, a kdo ví koho všeho. Okolí se nám jeví nepřátelské, protože nás nutí dělat to, co nechceme. Dostáváme se do situací, ve kterých nechceme být. Bojíme se třeba, že nás někdo okrade. Nemusí se jednat přímo o krádež, stačí když nás nějak napálí. Nebo jsme se nechali dotlačit někam jinam než bychom chtěli být a podobně.

Rádi bychom na to vše nějak vyzráli, ale tím jen zvyšujeme svůj náboj vychytralosti. O to více jsme polapeni v poli. Tím více to námi zmítá, tím více klademe odpor a necítíme se dobře. Jsme jako křeček běžící v kole.

Jak z toho ven? Už jen položením si této otázky jsme na správné cestě. Jsme na tom lépe než ten, kdo si neuvědomuje, že je lapen v poli vychytralosti, že je křečkem běžícím v kole. Toto zjištění nám ovšem příliš nepomůže. Takže znovu:

Jak z toho ven?

Pokus číslo 1

Někdo si třeba uvědomí, že usilovat o vlastní prospěch není to úplně nejlepší řešení. Mohli bychom říci: usilování o vlastní prospěch zvyšuje náboj vychytralosti. Člověk, který si toto uvědomí, nechce být do toho všeho tak zapleten. Začne tedy místo vlastního prospěchu „usilovat o dobro“. Ovšem pozor! Pole působí nejen na záporně nabitě, ale i na kladně nabitě částice! Přílišné úsilí o dobro nebo přílišné úsilí o vlastní prospěch. Jaký je v tom rozdíl? No není to zas tak velký rozdíl jak se možná na první pohled zdá. Obojí je totiž v podstatě ta samá hra – stejná vychytralost. Hra na dobro je možná jen více zakuklená (rafinovanější) verze vychytralosti. Často se projevuje tím, že člověk má pocit bezmocnosti proti všemu tomu zlu kolem sebe. Ať se snaží sebevíc, k ničemu to není. Začne osočovat okolí. Cítí se bezradně. Snaží se být lepším člověkem a tím více si všímá toho špatného kolem sebe. Zdá se, že to nemá žádný smysl. Může se cítit frustrovaný, ubitý a na hranici zoufalství. Často to řeší nějakým únikem. Ti, kteří se cítí bezmocní mohou zvolit i extrémní formou úniku - sebevraždu. Nemusí to samozřejmě končit takto tragicky. Únikem mohou být například hrací automaty, alkohol či drogy včetně elektronických (mobily). Mohou to ale být i méně zjevné formy úniku mezi které patří i na první pohled nevinné až „bohulibé“ záliby, koníčky, sport či workoholismus. Nebo naopak znuděnost. Z té pak vyplývá honba za všemi možnými náhražkami. To se ovšem týká především lidí, kteří si vlastně ani neuvědomují jak moc jsou polapeni. Kterí jsou víceméně spokojeni. Jen občas, tu a tam mají pocit, že něco není v pořádku. Něco, či někdo (nějakej debil) je nasere. A na něčem (někom) si vylijí svoji zlost, svoji frustraci. Pokud ovšem jsme jako

křeček běžící v kole a chceme se z toho dostat ven, tak na to budeme muset jít nějak jinak.

Pokus číslo 2

Můžu zkusit neusilovat. Snažit se svůj náboj vychytralosti snížit na nulu.

Tomu říkám nekonečná vychytralost :)